

PEPE MIRALLES

***Para tratar de comprender dónde
estamos o qué pasa.***

PEPE MIRALLES

Xàbia, setembre de 1994

La reflexió sobre la SIDA i les transformacions que aquesta malaltia genera sobre els conceptes de ser humà com a cos i individu en societat, són el punt de sortida de l'actual treball de Pepe Miralles.

Apercebut de la necessitat d'incitar les consciències adormides, l'obra de Pepe Miralles crida a prova de tapon de cera; per això no amaga ni enfosqueix el missatge sota plecs lingüístics. La teatralització sense aplegar a l'histrionisme, la presentació d'objectes, la paraula com a mitjà no minoritari, la imatge fotogràfica agressiva sobre paper o projectada, la utilització de percentatges, d'enquestes sociològiques escopides a l'espectador intenten esgotar, diluir les fronteres entre producció artística i vida.

Si bé el punt de vista en el qual Miralles es situa és la reflexió sobre la manera en què la societat percep la SIDA, algunes imatges, com la que havia de situar-se a un centre de salut, s'immisceixen en l'espai de la persona afectada. El llit, que al malalt terminal se li transmuta en un peduncle més del cos, funciona com a metonímia del malalt. El cos, continent de la malaltia, renega del rostre com a principi identificatiu; les extremitats, el cos, obeeixen una jerarquia en la qual el punt màxim es situaria al cap mentre que el peu és l'element més objectualitzat, menys personalitzat. Per tot això, en la "morgue" els cadàvers tenen lligada la seua identitat a un dit del peu que l'allunya físicament del rostre -suport de la particularitat de la vida-.

L'oblit del nostre ser físic en les seues essències més vulnerables és tal vegada degut al desig d'obviar el que de manera més evident ens apropa a un fi que ningú assumeix per a ell; el cos és qui envelleix o deixa de complir les seues funcions amb els anys i qui es nafra o ressenteix amb la malaltia. En aquesta amnèsia davant allò pereix, el cos és el lloc de la identitat personal i símbol d'una adscripció social que s'auxilia per uns atributs determinats, el que Lipovetsky diu un "objecte-sujet". Amb la dolència, el cos se'n converteix de colp en continent i contingut, en consciència d'una caducitat datable que és intransferible. El que sempre paregué alié es converteix en propi; els estigmes visibles culpabilitzen tot seguint la carn.

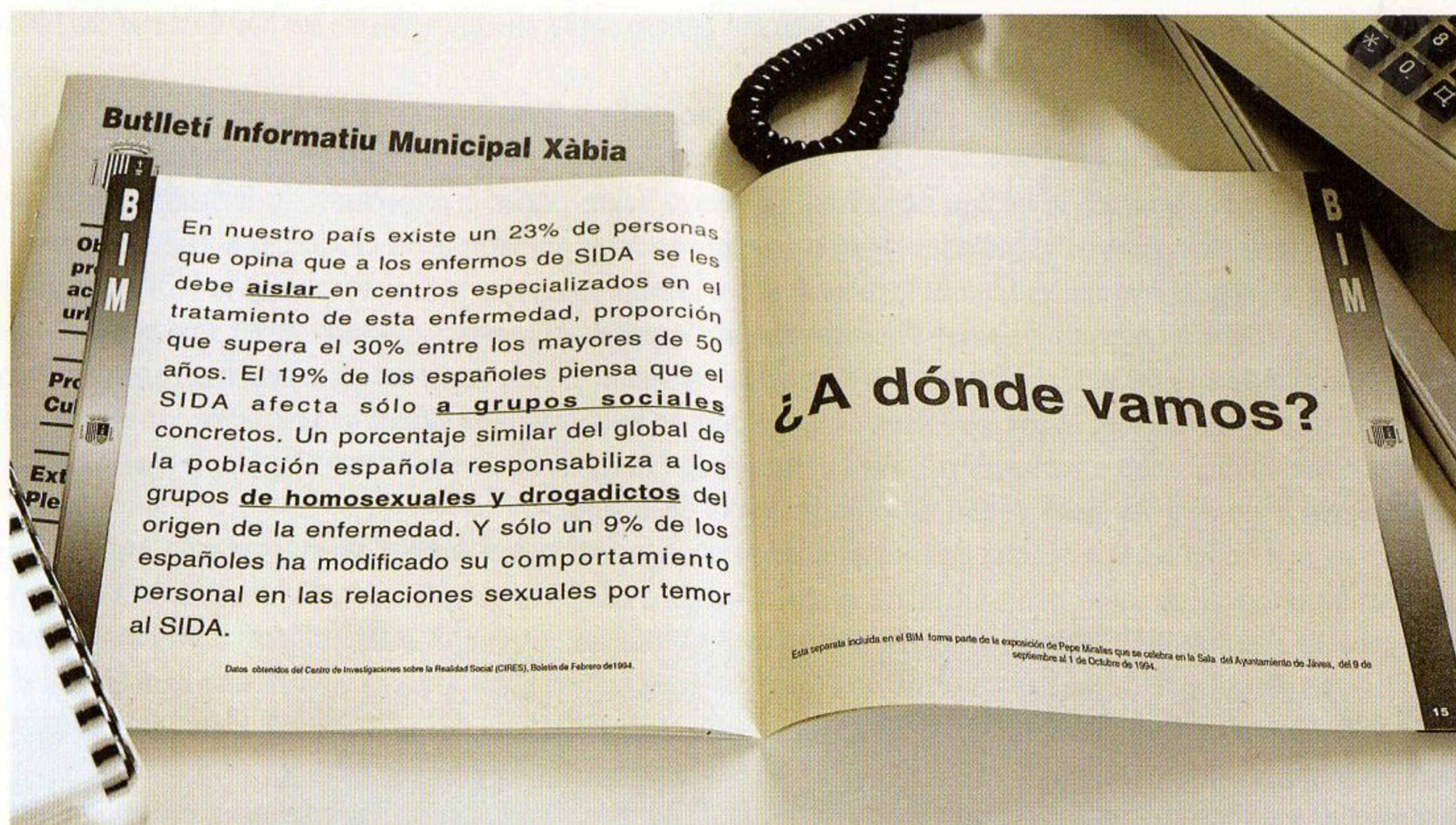
Però on fonamentalment s'inscriu l'obra de Miralles no és a l'espai de malalt sinó en la nostra actitud com a espectadors de la sala, com a espectadors de la malaltia i partíceps d'una opinió pública insolidària, apàtica i cruel.

La recerca de culpables, de portadors únics que carregen amb el "delicte-pecat" de l'aparició de la malaltia ens condueix a les actituds que a 1348 adoptà la població europea amb l'anomenat "mal negre". La conjunció dels astres, "la justa ira de Deu" o, fonamentalment, una acció criminal dels jueus que presumptament havien enverinat les aigües, desviaren el problema i concentraren en una minoria de "diferents" l'exaltació violenta de les masses. De la mateixa manera hui s'ha creat intencionadament la confusió entre el que és pràctica de risc amb grups de risc en clara emvestida a l'elecció homosexual, a una pràctica dels sexe que manca de control administratiu o als drogadictes. S'intenta despertar les sospites que la tradició cristiana -fomentadora de la dicotomia cos i esperit havia concitat al voltant d'un cos hui rehabilitat; vents de conservadorisme condenen al cos a pagar "de bestreta" i en la Terra pels seus presumpts pecats.

"Nasqueren pors diverses i imaginacions en els que quedaven vius i quasi tots s'inclinaren a un remei molt cruel com era esquivar i fugir dels malalts i de les seues coses, i fent-ho cadascú creia que conseguia la salut per a ell mateix"; aquesta aprensió que Boccaccio narra en els florentins del s. XIV té grans concomitàncies amb les actituds actuals. La desinformació i fonamentalment el terror al contagi han provocat l'allunyament de malalt i el seu abandonament -un 23 % dels espanyols considera que cal recloure els malalts en centres especialitzats-, aplega l'època de morir juntament amb els testimonis aliens.

ISABEL TEJEDA

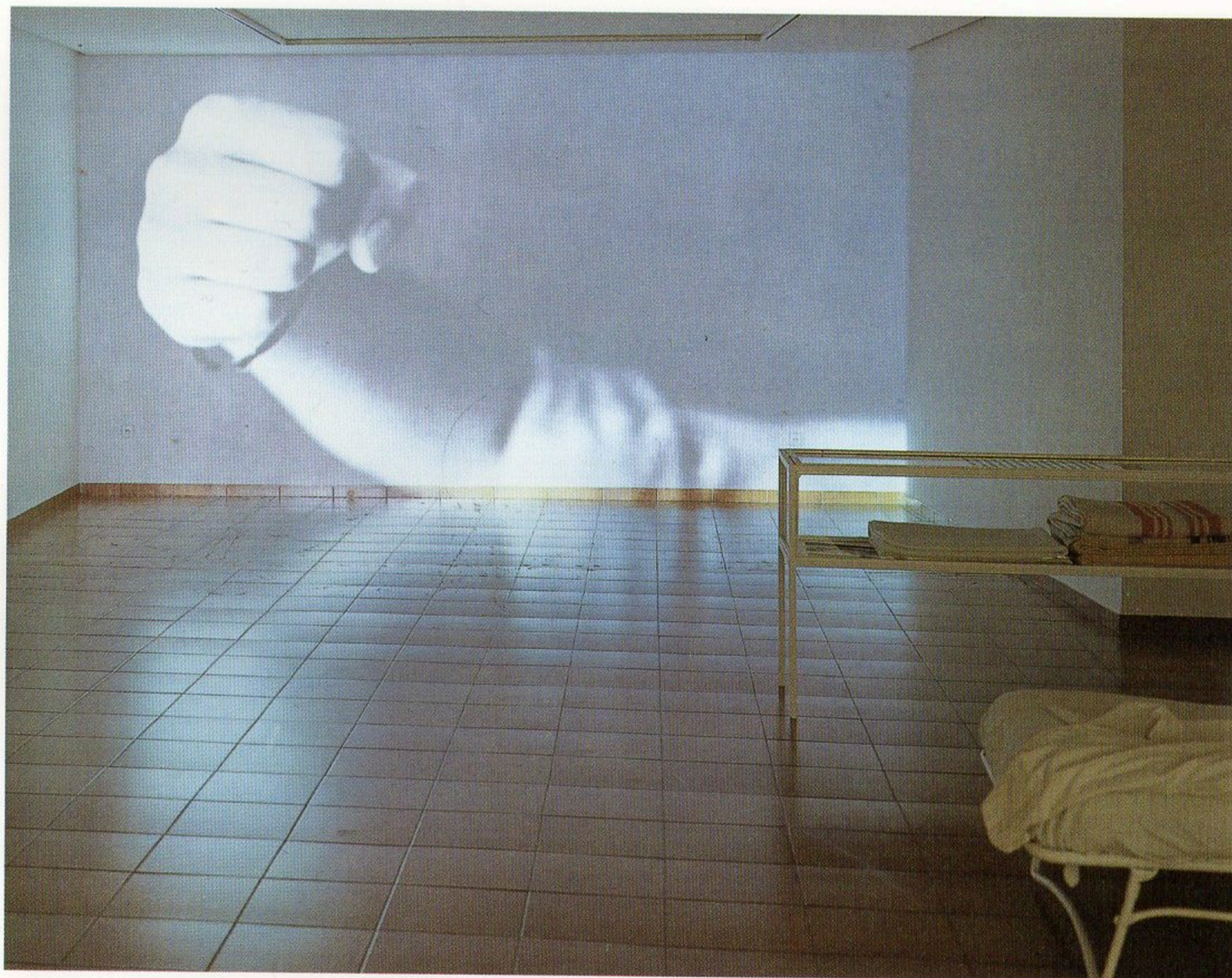
¿A dónde vamos? 4.000 fulls inserits a manera de separata al Butlletí Informatiu Municipal del mes d'agost de 1994. Offset sobre paper, 1994.

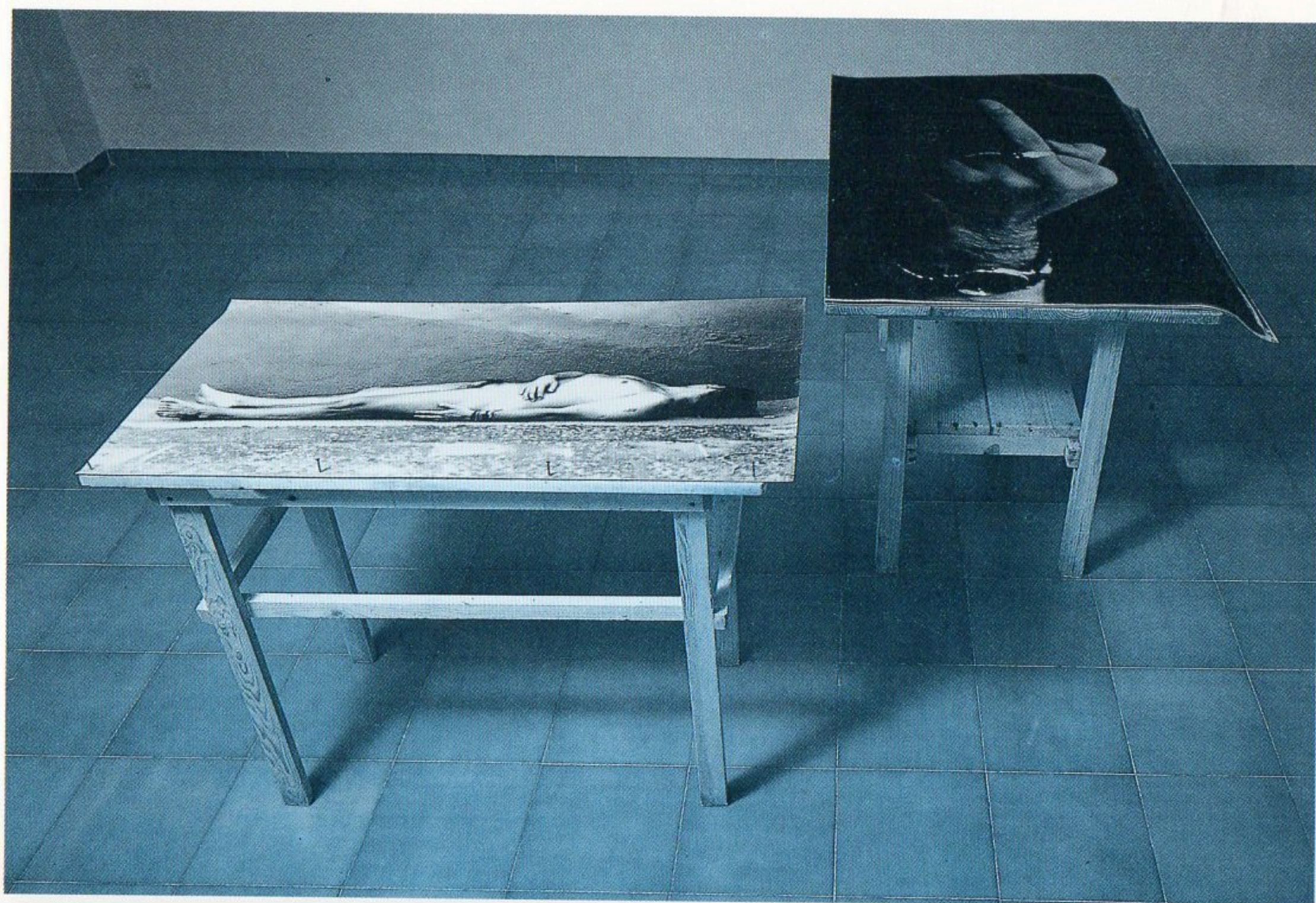
Pieza (muro) de los insultos. Impressió laser sobre paper i cadires, 1994.

¡Que les den por culo!. Projectió de diapositives, fusta, grafit sobre paret i fotografies. 1994

¡Que les den por culo!. Detall de la instal·lació.

Salud. Llit, vitrines, flassada, llançol, fotografies, 1994.

Textes: "Los portadores del VIH y los enfermos de sida siguen escondiendo sus rostros ante el temor al rechazo, a la marginación y a la soledad. Nadie muestra su mejor cara cuando está enfermo, pero algunas enfermedades son consideradas más dignas que otras. Parece que una persona con cáncer es actualmente vista con respeto por el tipo de experiencia que debe afrontar. Ante un enfermo de sida seguimos preguntándonos cuál será la causa de su dolencia: ¿Será homosexual o drogadicto?

Un 20 % de las personas mayores de 50 años está convencida que la enfermedad sólo puede afectar a grupos concretos. (33º informe sociológico del Centro de Investigación sobre la Realidad Social)."

La reflexión sobre el SIDA y las transformaciones que la enfermedad labra sobre los conceptos de ser humano como cuerpo e individuo en sociedad son el punto de partida del actual trabajo de Pepe Miralles.

Apercibido de la necesidad de espolear las conciencias mecidas, la obra de Pepe Miralles grita a prueba de tapones de cera; por ello no esconde ni oscurece el mensaje bajo pliegues lingüísticos. La teatralización sin llegar al histrionismo, la presentación de objetos, la palabra como medio no minoritario, la imagen fotográfica agresiva sobre papel o proyectada, la utilización de tantos por cientos, de encuestas sociológicas escupidas al espectador intentan agotar, diluir las fronteras entre producción artística y vida.

Si bien el punto de vista en el que Miralles se sitúa es la reflexión sobre la manera en que la sociedad percibe el SIDA, algunas imágenes, como la que iba a situarse en un centro de salud, se inmiscuyen en el espacio de la persona afectada. La cama, que en el enfermo terminal se transmuta en un pedúnculo más del cuerpo, funciona como metonimia del mismo. El cuerpo, continente de la enfermedad, reniega del rostro como principio identificativo; las extremidades, el tronco, obedecen una jerarquía cuyo punto máximo se situaría en la cabeza mientras que el pie es el elemento más objetualizado, menos personalizado. Por ello en la morgue los cadáveres tienen anudada su identidad en un dedo del pie que la aleja físicamente del rostro -soporte de la particularidad en la vida-.

El olvido de nuestro ser físico en sus esencias más vulnerables es quizás debido al deseo de obviar lo que de manera más evidente nos acerca a un fin que nadie asume para sí; el cuerpo es el que envejece o deja de cumplir sus funciones con los años y el que se llaga o resiente con la enfermedad. En esta amnesia ante lo perecedero, el cuerpo es el lugar de la identidad personal y símbolo de una adscripción social que se auxilia por unos atributos determinados, lo que Lipovetsky llama un "objeto-sujeto". Con la dolencia, el cuerpo se convierte de golpe en continente y contenido de ésta misma, en consciencia de una caducidad fechable que es intransferible. Lo que siempre pareció ajeno se convierte en propio; los estigmas visibles culpabilizan de inmediato a la carne.

Pero donde fundamentalmente se inscribe la obra de Miralles no es en el espacio del enfermo sino en nuestra actitud como espectadores de la sala, como espectadores de la enfermedad y partícipes de una opinión pública insolidaria, apática y cruel.

La búsqueda de culpables, de portadores únicos que acarreen con el "delito-pecado" de la aparición de la enfermedad nos conduce a las actitudes que en 1348 adoptó la población europea para el llamado "mal negro". La conjunción de los astros, "la justa ira de Dios" o, fundamentalmente, una acción criminal de los judíos que presuntamente habían envenenado las aguas, desviaron el problema y concentraron en una minoría de "diferentes" la exaltación violenta de las masas. Del mismo modo hoy se ha creado intencionadamente la confusión entre lo que es práctica de riesgo con grupo de riesgo en clara embestida a la elección homosexual, a una práctica del sexo que carece de control administrativo o a los drogadictos. Se intentan despertar las sospechas que la tradición cristiana -fomentadora de la dicotomía cuerpo y espíritu- había concitado alrededor de un cuerpo hoy rehabilitado: vientos de conservadurismo condenan al cuerpo a pagar "por anticipado" y en la Tierra por sus presuntos pecados.

"Nacieron miedos diversos e imaginaciones en los que quedaban vivos y casi todos se inclinaban a un remedio muy cruel como era esquivar y huir a los enfermos y a sus cosas; y haciéndolo cada uno creía que conseguía la salud para sí mismo"; esta aprensión que Boccaccio narra en los florentinos del s. XIV tiene grandes concomitancias con las actitudes actuales. La desinformación y fundamentalmente el terror al contagio han provocado el alejamiento del enfermo y su abandono -un 23 % de los españoles considera que hay que recluir a los enfermos en centros especializados-; llega la época de morir junto a testigos ajenos.

ISABEL TEJEDA

The meditation on the AIDS and the changes that the disease brings about the concepts of being human as body and individual in society are the starting point of the actual work of Pepe Miralles. Warned on the necessity to spur the dandled consciences, Pepe Miralles work screams so as to awake the dead, therefore not hiding nor obscuring the message under linguistic folds.

Theatricalism, without reaching histrionism, presentation of objects, words as non minority media, aggressive photographic image either on paper or projected, use of percentages, sociological inquest abusively hured at spectators intend to deplete to dilute the boundaries between artistic production and life.

If the point of vue in which Miralles situates himself is the pondering on the manner in which society perceives AIDS, some images, as those that were to be placed in a health center, intrude in the space of the affected person. The bed, that for a terminal sick transmutes itself in one more peduncle of the body functions as metonymy of itself. The body container of the disease, denies the face as identifying principle; the limbs, the body obey to a hierarchy whose major point would be situated in the head whilst the foot is the element most object like, less personalized. Therefore, at the morgue the identity of he corpses is tacked to a toe which physically distants it from the face, center of the particularity of life.

The forgetting of our physical being in its most vulnerable essence is may be due to the desire to forget what obviously brings us to an end that nobody wants to assume, the body is the one that grows old or ceases to perform its functions through aging and the one be weakened or injured by disease. In this amnesia in the face of the perishable, the body is the place of personal identity and the symbol of a social adscription that helps itself by some determined atributes, what Lipovetsky calls an "object-subject".

With the aching, the body converts itself at once in container and contents of it, in conscience of a dated decrepitude that is not tranferable. What always looked alien converts itself in one's own; the visible stigmas immediately condemn the flesh.

But where fundamentally the work of Miralles situates itself is not in the place of he sick but in our attitude as hall spectators, as spectators of he disease and participants of non solidarity, at pathetic and cruel public opinion.

The search for culprits, the unique bearers who convey the "crime-sin" apparition of the disease leads us to the attitudes that in 1348 the european population adopted for the so-called "black evil". The conjunction of the stars, "god's just wrath" or, fundamentally, a criminal action of the jews who presumably had poisoned the waters, diverted the problem and concentrated in a minority of "differents" the violent exaltation of the crowds.

In the same way today one has intentionally created the confusion between what is risk-practice with a riskgroup in a clear onslaught on the homosexual election, to a sex practice which lacks administrative control or on the drug addicts. On intends to stir up the suspicions that the christian tradition fomenter of the dichotomy body and spirit- had stirred up around a body rehabilitated today; winds of conservativeness condemn the body to pay "in advance" and on this earth for presumed sins.

"Various fears and imaginations were born amongst those who survived and almost all were inclined to a very cruel remedy such as o elude and run away from the sick and their affairs; and doing so every one believed to obtain good health for himself", this fear of disease that Boccaccio relates in the Florentines of the XIV century has many concomitancies with today's attitudes. Misinformation and fundamentally the terror of infection have provoked the putting away of the diseased and their abandonment-23 % of the Spaniards consider that the diseased should be confined to specialized centers- the days of dying next to aliens have drawn nearer.

ISABEL TEJEDA

PEPE MIRALLES

Xàbia, 1959

EXPOSICIONS COL·LECTIVES:

- 1991 Al Oeste, Joves en el 91. Sala d'Exposicions del Diari Levante, València. Catàleg. Sala d'Exposicions de la Caixa d'Estalvis Provincial d'Alacant i dels Serveis Territorials de la Conselleria de Cultura. Alacant. Catàleg. Exposició homenatge a Juan Gil-Albert. Palau de la Música, València. Catàleg.
- 1992 L'Art avui a la Marina. Exposició Itinerant. Catàleg. Artistas en la Mediterrania. . Pabelló de la Comunitat Valenciana, Expo 92. Sevilla. Catàleg.
- 1993 "Arte por correo contra la guerra". Museu d'Art

Modern de Rijeka, Croacia.

Al voltant del Kitsch. Casal dels Joves, Benissa, Alacant.

Projecte "Dinero=Poder=Muerte". L'espai trobat. Intervencions, Benissa, Alacant. Catàleg.

"Etnografia de una enfermedad social". Intervenció plàstica en el centre històric de Xàbia, Alacant. Catàleg.

"Encuentros en el Zócalo". Exposició d'obra gràfica en la Universidad Nacional Autónoma de México. Catàleg.

"Encuentros en el Zócalo". Exposició d'obra gràfica en la Sala d'Exposicions de la Universitat Politècnica de València.

"De Mar a Mar". Sala d'Exposicions de la Universitat Politècnica de Valencia. Catàleg.

"De Mar a Mar". Southamton City Art Gallery, Reino Unido.

- 1994 Solidaritat Balcans. Museu de la Ciutat, València. Art Kitsch. Centre d'Exposicions Museu d'Art, Pego, Alacant.

Proyecto de la España que cambia (?). Intervenció al centre històric de Xàbia. Catàleg.

SIDA Pronunciamiento y Acción. Universidad de Santiago de Compostela. Catàleg.

EXPOSICIONS INDIVIDUALS:

- 1992 "Intervención: Proyecto Silencio General: Tres intervenciones sobre un mismo tema". Universitat Politècnica de València, Centre Històric de València.
- 1994 Intervenció en el Pati de la Escuela nacional de Artes Plásticas. México.

Patrocina: M. I. Ajuntament de Xàbia. Organitza: Grup «De Reüll», de l'Institut d'Estudis Comarcals de La Marina Alta
Fotografia: M. A. Valero / Foto P. Miralles: Xema Luelmo. Disseny: Æ. Dipòsit Legal: A - 249 - 1994. Imprimeix: Impremta Botella, s. l. de Xàbia.

EXPOSICIÓ

M. I. AJUNTAMENT DE XÀBIA

ESPAI D'ART A. LAMBERT. Carrer Major, Xàbia
del 9 al 24 de setembre de 1994
HORARI: dimarts a dissabte de 17 a 20 hores